

دفاع و استدلال شفاهی در دادگاه

تألیف: بهمن نساروند
(وکیل دادگستری)

سرشناسه	: کشاورز، بهمن، ۱۳۲۳-
عنوان و نام پدیدآور	: دفاع و استدلال شفاهی در دادگاه/ تألیف بهمن کشاورز.
مشخصات نشر	: تهران: نشر کشاورز، ۱۳۹۴.
مشخصات ظاهری	: ۱۴۲ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۱۱۱۴-۰۱-۴
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
موضوع	: وکالت در ایران
ردیفی کشور	: K ۵۴۶۰/ک ۵۵۷ ۱۳۹۴
ردیف	: ۳۴۷/۰۷۵
شماره کتاب‌شناسی ملی	: ۴۱۰۴۳۱۳

تهران: خیابان خارک، خیابان شهید هاشمی‌فر، شماره ۳۲، طبقه مکف. ن: ۶۶۷۰۰۴۵۲

عنوان کتاب:	دفاع و استدلال شفاهی در دادگاه
مؤلف:	بهمن کشاورز
ناشر:	نشر کشاورز
چاپ: اول:	۱۳۹۵
تیراژ:	۳۰۰۰ نسخه
چاپ:	چاپخانه شریف
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۱۱۱۴-۰۱-۴
قیمت:	۸۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

۹.....	مقدمه
۱۳.....	اهمیت دفاع و استدلال شفاهی
۱۷.....	دفاع شفاهی در کج‌انجمنی‌ها می‌شود
۲۰.....	پرسش اساسی: آیا دادگاه‌ها له یا علیه می‌خوانند؟
۲۵.....	آماده شدن برای دفاع و استدلال شفاهی
۲۷.....	آگاهی از مسائل حکمی و موضوعی پرونده
۳۱.....	استفاده از یادداشت در دفاع شفاهی
۳۲.....	محتوای دفاع شفاهی
۳۳.....	۱- روشن کردن طبع و نوع دعوا
۳۴.....	۲- جنبه‌های موضوعی اصلی دعوا
۳۷.....	۳- خواسته مشخص یا درخواست معین از دادگاه
۳۵.....	۴- مواد قانون و اصول مورد استناد برای نتیجه‌گیری و اثبات
۳۵.....	۵- مبانی قانونی مطالبه خسارت یا خسارت دادرسی
۴۱.....	مدیریت زمان در استدلال دفاع شفاهی
۴۴.....	تمرین استدلال و دفاع

۶ ♦ دفاع و استدلال شفاهی در دادگاه

- ۴۶..... ملاحظات در خصوص دفاع شفاهی
- ۴۶..... ۱- بازدید محل دادگاه
- ۴۶..... ۲- سنجش فاصله
- ۴۶..... ۳- آشنایی با سلاقی و روش دادگاه
- ۴۷..... ۴- وجود یا عدم ساعت دیواری در دادگاه
- ۴۷..... ۵- تصمیم‌گیری در مورد حضور یا عدم حضور موکل

ارائه دفاع و استدلال شفاهی

الف: کلیات

الف- رعایت اصول سخنرانی در ارائه دفاع

- ۴۹..... ۱- تأمین اطلاعات در مورد دادگاه
- ۵۱..... ۲- سخن‌شناسی و مستقیم با دادگاه
- ۵۲..... ۳- برخورد احترام‌آمیز با دادگاه
- ۵۴..... ۴- رسا بودن صدا و لحن رسا
- ۵۵..... ۵- رفتار و ویژگی‌های ظاهری وکیل

ب- سؤالات دادگاه

- ۶۰..... توجه به موارد آتی مفید است:
- ۶۰..... اولاً- توانایی پاسخ دادن
- ۶۳..... ثانیاً- پاسخ‌های صریح و مستقیم
- ۶۱..... ثالثاً- حالت مناظره و مباحثه
- ۶۹..... رابعاً- پاسخ درست کمک به دادگاه است

پ- آداب و رفتار حرفه‌ای و روش خطاب

ت- مستندات قانونی در دفاع شفاهی

دو- دفاع شفاهی خوانده یا متهم

- ۸۱..... الف- در دادگاه کیفری یک

مقدمه ❖ ۷

ب- در مرحله بدوی دعاوی مدنی ۸۲
خلاصه اصول و بایسته‌های استدلال شفاهی در دادگاه

۱- آمادگی کامل ۸۹

۲- اثر گذاری مطلوب در برخورد اولیه ۹۰

۳- آغاز مؤثر دفاع ۹۰

۴- تبیین خواسته ۹۰

۵- تبیین موضوعات اصلی ۹۱

۶- استدلال منسجم و منظم ۹۱

۷- بیان سوجه دادگاه در میان استدلال ۹۱

۸- عدم انراف توجه دادگاه ۹۲

۹- استقبال از پیشنهادهای دادگاه ۹۲

۱۰- استنتاج قاطع و اثر گذار ۹۲

گزیده‌ای از دفاع شفاهی نگارنده در محاکمه آقای غلامحسین

کرباسچی شهردار اسبق تهران ۹۵

مقدمه

اگر بگویند اصل دفاع دادگاه، دفاع شفاهی است سخنی گزاف و بیهوده نگفته اند. بسیاری از شنیده‌ها، خوانده‌ها و دیده‌ها نیز این اصل را تأیید می‌کند.

وقتی از وکلای نام‌آور، ماهی و چیره‌دست سخن به میان می‌آید معمولاً از کسانی نام می‌برند که مدافعات شفاهی آنها - به‌ویژه در امور کیفری و بالأخص در مسائل جنایی - مشهور خاص و عام است.

اگرچه «دفاع مکتوب» نیز، که به‌صورت درخواست و لایحه عرضه می‌شود، در جای خود مهم و تعیین‌کننده است و چه بسا در مواردی از دفاع شفاهی اهمیت بیشتری دارد. به‌ویژه آنکه در دعاوی مدنی (حقوقی) حمله خواهان با «دادخواست» آغاز و خوانده در مرحله بدوی، قانوناً، مکلف به دفاع شفاهی می‌شود. اما در اغلب موارد لایحه دفاعیه مکمل دفاع شفاهی است.

با اینکه در نگارش کتاب‌های قبلی از جمله: «آیین نگارش حقوقی و کلیات عملی حقوق»، «هنر دفاع در دادگاه‌ها» و «آداب و شگردهای وکالت دعاوی» به مقوله دفاع شفاهی پرداخته شده اما در کتاب حاضر منحصراً دفاع شفاهی مورد تجزیه و تحلیل قرار می‌گیرد.

با اغتنام فرصت پیش آمده ذکر این نکته ضروری است که (احزاب خوانندگان بزرگوار کتاب‌های اینجانب نیز متوجه شده‌اند) نکاتی چند در همه کتاب‌ها به گونه‌ای تکرار شده است مثلاً موضوع روش پاسخ‌گویی به برخی عوام ناآگاه یا خواص مغرض آگاه که به ناحق به وکلا حمله می‌کنند. علت تکرار هم همواره اهمیت موضوع و یا اقتضای حرفه وکالت بوده که برای همکاران جوان ایجاب می‌کند نسبت به این ادب آگاهی کامل داشته باشند. برخی از این مطالب - با وجود مسمون و تفاوت در الفاظ - در کتاب حاضر نیز آمده است.

به منظور رعایت امانت اضافه می‌کنم که در کتاب‌ها پیش کتاب Brief writing And Oral Argument تألیف قاضی EDWARD D.RE را تهیه کردم. این کتاب درباره روش نگارش دادخواست، لایحه تجدید نظرخواهی و آموزش استدلال و دفاع شفاهی در دادگاه نوشته شده و نویسنده آن قاضی عالی‌رتبه و رئیس دادگاه تجارت

بین الملل آمریکاست. ایشان کتاب های بسیاری نوشته و مقامات عالی قضایی و آموزشی دیگری نیز احراز کرده است. (اگر در قید حیات است خدایش نگاهدارد و اگر نیست خدایش بیامرزد).

در چند کتاب مذکور بر پایه نظام قضایی Common law ترسته شده که با نظام قضایی پیشین و فعلی کشور ایران تفاوت های اساسی و آشکار دارد اما حین مطالعه آن - به ویژه در قسمت Oral argument یا استدلال شفاهی - متوجه شدم همانندی های بسیاری بین نظام قضایی ما و نظامی که کتاب بر مبنای آن نگارش شده وجود دارد.

مدت ها بر آن بودم که با استاده ار استخوان بندی کتاب مذکور - نه ترجمه آن، که کار بی فایده و عبث بود - و انطباق مشکلات موجود نظام قضایی ایران با مواردی که در این کتاب آمده مجموعه ای برای آموزش روش های دفاع و استدلال شفاهی در دادگاه ها فراهم آورم. فرستادن کار سال ها دست نداد تا اینکه بالأخره با استفاده از قلم و ناگزیر، که هر از چند گاهی دست می دهد، کار را در سال ۱۳۹۰ آغاز کردم و در اسفند ماه ۱۳۹۳ به انجام رسید.

در معرفی کتاب باید بگویم اگرچه استخوان بندی و تقسیمات مطالب عمدتاً از کتاب قاضی D.R گرفته شده اما محتوای آن مربوط به نظام قضایی و حقوقی ایران است.

در بسیاری موارد بین مشکلات وکلای ایرانی و مسائل همکاران آمریکایی آنان تشابهات فراوان و چشم‌گیری وجود دارد. در عین حال هر گروه با معضلات ویژه خود دست به گریبان است که ریشه در ساختارهای اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی متفاوت دو جامعه دارد. گمان می‌کنم و امیدوارم این کتاب کوچک بتواند برای کارآموزان وکالت و دانشجویان و تازه‌کار مفید فایده باشد.

محرور گذشته از انتقاد و ارشاد بزرگوارانی که نظریات خود را در مورد کتاب ابراز می‌فرمایند سپاسگزار خواهم بود. نشانی: تلفن: شماره و Email بنده به قرار زیر است:

۱- تهران، خیابان وزرا، خیابان هفتم، پلاک ۳۲، طبقه اول دفتر حقوقی بهمن کشاورز و همکاران

۲- تلفن‌های: ۸۰۵۵۲۵۲۰ - ۸۵۵۲۵۵۱ - ۸۵۵۲۵۵۷

۳- شماره: ۸۷۱۱۰۹۲

۴- ایمیل: BAHMAN_KESHAVARZ@YAHOO.COM

بار دیگر سپاس بیکرانم را به محضر سائق بکتا تقدیم می‌کنم که مجال به پایان بردن این کتاب را نیز به بنده مرحمت فرمود.

بهمن کشاورز

مرداد ماه ۱۳۹۴